

La finestra oberta

JOSEP MARTÍNEZ

Regalar un país

El filòsof i crític austríac Herman Bahr deia que «Les paraules no estan en poder dels homes. Els homes estan en el poder de les paraules».

Personalment, sempre he pensat, i així ho he expressat, que el poder de la paraula és molt més gran del que sovint creiem. Hi crec fermament en aquesta màgia.

Ara bé, també és cert que a força d'utilitzar les mateixes paraules de manera constant i, fins i tot, en textos amb els quals no estan relacionades, el seu poder va minvant a poc a poc.

Aquest fet és ben conegut d'aquelles persones que tenen algun poder sobre altres, i, en particular, és ben conegut dels polítics. Una de les estratègies més profitoses en el terreny polític és el de «deixar cridar» als que reclamen, ja que els resultats confereixen plena identitat a dites com «escapar-se la força per la boca» o «gos bordador, poc mossegador».

A Andorra, malauradament, aquesta dinàmica ja està perfectament instal·lada, just quan les circumstàncies comporten que la «cridòria» del poble hauria de tenir efectes devastadors entre aquells representants institucionals que ho estan fent tan malament com poden, o com saben.

La contínua remor de fons en què s'ha transformat el disgust, l'emprenyament, la decepció i la desafecció del ciutadà envers tot allò que fa pudor de política, ha passat a formar part

del soroll quotidià que tira riu avall sense que ningú hi pari esment.

Les conseqüències més importants d'aquest absurd són dues: una, l'establiment d'un comodíssim entorn entre aquells responsables institucionals que, si fossin a Islàndia, tindrien el cul més apretat que uns calçotets de làtex, de por d'acabar engarjolats. I dues, l'absoluta manca de compromís per part dels que haurien d'empaïtar als primers, dia i nit, per fer-los treballar en allò per al que se'ls va escollir i se'ls paga generosament.

Avui, dels primers no tinc cap ganes de parlar. Mengen a part i ja van servits.

Dels segons, dels que sou majoria, de vosaltres que teniu el poder absolut de decidir el futur propi i dels que venen darrere, dels ciutadans que heu posat als altres on són, i, en conseqüència, sou els últims i únics responsables, de tots vosaltres que esteu llegint aquestes línies, alguns amb displicència, d'aquests sí que vull dir clarament que heu faltat al deure, a l'obligació. Avui us toca el rebre.

Heu pervertit el compromís més important: el personal, el que dona tota la força a l'individu per poder unir forces, colze amb colze, paraula amb paraula, el que permet ser indestructibles davant la ignomínia de qui se us en riu a la cara dia rere dia i, a sobre, recompenseu amb el vostre esforç amb uns privilegis immerescuts.

I aquest compromís, que s'ha de transformar en «fer i actuar», l'heu transvestit en una remor. Paraules que, a força de repetir-se una i una altra vegada, ja han perdut tota la força i el poder que esmentava a l'inici. Heu fet del «poder és voler» un «laconic lament inacabable» al qual aquells que vosaltres voldríeu «córrer a hòsties Valira avall» fan oïdes sordes. Alguns d'aquests, fins i tot, l'han adoptat com a fil musical mentre duïen que continuen treballant per al país. El seu país, no el vostre. Visualitzeu això i feu-ne mantra: EL SEU PAÍS, NO EL VOSTRE!

Continueu així, amagats darrere les finestres entelades on ningú us veu, però vomitant paraules que no acompanyeu d'actes. El soroll ja és insuportable. Millor per als que mengen

a part. Acabaran no sentint ni tan sols la cridòria que provoquen i podran seguir en la seva «missió divina» per a la qual se senten triats. Alguns ja repar-teixen cadires i càrrecs aquí i a ultramar, plenament convençuts que aviat tornaran a ser els amos sense contestació.

Amos perquè vosaltres els haureu escollit, un cop més, per continuar amb la tradició del vassallatge immemorial instal·lat a les nostres valls.

De la paraula ja n'heu perdut el poder. Quan hàgiu acabat, també, amb la màgia ni tan sols us quedarà el record de no haver assumit el compromís. Només gaudireu del regust biliós de la realitat, mentre camineu carretera avall mirant de reüll els somriures condescendents de qui no vàreu ser capaços de fer treballar per a vosaltres. Els haureu regalat tot un país, i, de propina, les vostres vides i les vostres ànimes.

No us renyo. No soc ningú, jo. Només penso en «mode distòpic» perquè m'emprenya molt comprovar que ens roben el nostre poder amb sornegueria i no som capaços d'evitar-ho.

Ara bé, aquestes paraules que molts consideraran, i ho entenc, fortes, pretensives i potser, fins i tot ofensives, encara es poden quedar només en això, paraules. Perquè, com diu la dita «al pecat hi va la penitència», i encara esteu, estem, a un pas de la redempció. Ara toca, i toca d'una punyetera vegada, actuar i deixar les paraules a banda. Cal escollir un líder, algú que treballi de debò i que treballi per a nosaltres, per al nostre país, no per al seu. Un líder és algú a qui segueixes a un lloc al qual no hi aniries per tu mateix. I ja veieu fins on ens han portat els que s'anomenaven «els millors»...

Deia Walt Disney que «Lideratge significa que un grup, gran o petit, està disposat a confiar l'autoritat a una persona que ha demostrat capacitat, saviesa i competència.» Qui ha demostrat tenir aquestes qualitats per tal de poder ser escollit com a líder? Qui pot fer del nostre país un lloc millor? Qui són realment «els millors» en benefici de tots i no d'uns pocs? En mans de qui deixariu els vostres fills en cas de necessitat?. ≡